

EL CAMINANT

EL caminant torna a la seva terra. Hi torna vell, havent-se'n anat jove; hi torna miserable havent-se'n anat ric d'il·lusions.

Quan la va deixar la seva terra? Prou que ho recorda, tot fent la ruta.... Era allà baix, a la ciutat.... Cremaven vells edificis, espetegaven els fusells, roncava'l canó. Fum de petroli i fum de pólvora ennegrien l'espai.... De sobte, va arribar-li com un raig de claror.... «¡Estem perduts!...» I va fugir pel món enllà.

D'ensá d'aleshores, no sab sinó que ha treballat sempre, que no s'ha plantat mai en lloc i que ha voltat la terra en tots sentits, escoltant i aprenent tota mena de parles, fóra la seva, que amb prou feines recorda. I per tot arreu ha estat miserable, com alla baix, an aquella ciutat d'on va fugir. Perxó ara, al sentir-se a la posta de la vida, li han vingut ansies de tornar a la seva terra. I, ja fa mesos, anys i tot, que va emprendre la via, amb el cos encorvat pels anys i la espatlla segada pel cordill del sarró que hi porta,—senyal de paupertat i patrimoni de miseria.

.....

El caminant ja és a la seva terra, pero no s'hi sent encara. La seva llengua li sona com a un parlar estranger. Feia tants anys.... tants anys, que no la sentia!... Travessa ciutats, travessa viles, travessa pobles... La gent s'aparta d'ell amb certa por supersticiosa. Té un aire tan foraster el mendicant! parla d'una manera tan estranya i porta en l'accent tantes sentors d'altres accents!... Les paraules que serveixen per a implorar caritat, ni tan sols les recorda. I fins que les seves orelles s'han acostumat al «Deu vos ampari» o al «Deu vos en do», no se li acut invocar l'amor de Deu.

I tira avant, cap a la gran urbs que va deixar un dia entre rojors d'incendi i espetecs de fuselleria i roncar de canons. A la gran ciutat, no s'hi sentirá tan d'extranger, perque alla sí que hi ha gent de totes bandes de la terra. I allà potser no li exigiran el nom de Deu, en qui no creu ni espera.

.....

El caminant ja és a la ciutat. I el seu pit blexa amb força. Pero és aquesta la ciutat qu'ell va deixar? La vida hi bull com abans, el moviment hi axorda, mil crits i traqueteigs ho estremeixen tot.... Els edificis que va deixar-hi fumejant, tornen a aixecar-se i alguns ja porten patina de velluria. I és hermosa la ciutat. Pero'ls vagamons no hi tenen la vida i el caminant, abans de deixar-se pendre la llibertat que